

Gönderim: 07.06.2023

Kabul: 28.07.2023

Tür: Araştırma Makalesi

Açık eğitim kaynakları ile ilgili lisansüstü tezlerdeki eğilimler: bir sistematik tarama

İrem DEMİRBAĞ^a
Buket KEMER^b
Özlem ÇELİK^c

^aMEB, İstanbul, Türkiye ORCID: 0000-0001-7555-2561

^bİstanbul Üniversitesi, İstanbul, Türkiye ORCID: 0000-0002-9170-012X

^cAnadolu Üniversitesi, Eskişehir, Türkiye ORCID: 0000-0002-9122-7301

Özet

Bu çalışmada, Açık Eğitim Kaynakları (AEK) konulu lisansüstü tez çalışmalarındaki araştırma eğilimlerinin incelenmesi amaçlanmıştır. 2018-2023 yılları arasında yayınlanan ve “açık eğitim kaynakları” anahtar sözcükleri olan ProQuest veri tabanındaki 47 lisansüstü tez çalışması sistematik tarama yöntemiyle incelenmiştir. Araştırma sonucunda, 2018 yılında tez sayılarının en üst noktaya ulaştığı ve AEK ile ilgili çoğunlukla doktora tez çalışmaları yürütüldüğü bulgularına ulaşılmıştır. Kullanılan araştırma yöntemine ilişkin bulgular incelendiğinde, ağırlıklı olarak nitel araştırma yöntemlerinin tercih edildiği, veri toplama aracı olarak en çok görüşme ve anketlerin kullanıldığı, çalışma grubu olarak yükseköğretim kurumlarındaki akademisyenlerin ve öğrencilerin tercih edildiği görülmüş ve tezlerin en çok öğretmen/akademisyenlerin AEK kullanımına ilişkin görüşlerini saptamak amacı ile yürütüldüğü belirlenmiştir. Ayrıca araştırma bulgularından yola çıkarak bazı önerilerde bulunulmuştur. Araştırmanın ilgili alanyazındaki boşluğu doldurarak, lisansüstü düzeyde AEK çalışmaları ile ilgili güncel ve kapsamlı bir çerçeve sunacağı ve gelecek araştırmalara ışık tutacağı düşünülmektedir.

Anahtar Sözcükler: Açık Eğitim Kaynakları, AEK, Sistematik Tarama, Eğilimler

Trends in postgraduate theses on open educational resources: a systematic review

Abstract

In this study, it is aimed to examine the research trends in graduate thesis studies on Open Educational Resources (OER). Forty seven postgraduate theses published between 2018 and 2023 in the ProQuest database with the keywords "open education resources" were examined by systematic review method. According to the results obtained from the findings, in 2018 the number of thesis studies reached the highest point and mostly doctoral dissertations were conducted on OER. When the findings regarding the research method used were examined, it was seen that qualitative research methods were predominantly preferred, interview and questionnaires were mostly used as data collection tools, academics and students in higher education institutions were preferred as the sample group, and it was determined that the theses were mostly conducted with the aim of determining the opinions of teachers/academics on the use of OER. In addition, some suggestions were made based on the research findings. It is thought that this study will fill the gap in the related literature, provide an up-to-date and comprehensive framework for OER studies at the postgraduate level and shed light on future research.

Keywords: Open Educational Resources, OER, Systematic Review, Trends

Kaynak Gösterme

Demirbağ, İ., Kemer, B. ve Çelik, Ö. (2023). Açık eğitim kaynakları ile ilgili lisansüstü tezlerdeki eğilimler: bir sistematik tarama. *Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi (AUAd)*, 9(2), 31-51. <https://doi.org/10.51948/auad.1311279>

Giriş

Bilgi, paylaştıkça çoğalan bir olgudur ve internetin hayatımıza girmesiyle beraber özellikle son elli yılda bilgi paylaşımı hız kazanmış, insanlar bilgiye kolayca ve ücretsiz erişim sağlamaya başlamışlardır (Kurşun, 2020). Bilgiye ve eğitim fırsatlarına erişim sağlamayı amaçlayan bir koleksiyonu ifade eden (Bissel, 2009) ve akademik dünyada nispeten yeni bir kavram olan Açık Eğitim Kaynakları (AEK), ilk olarak UNESCO'nun 2002 Açık Eğitim Yazılımı Forumu'nda ortaya atılmış ve "kamu malı olan veya başkaları tarafından ücretsiz erişim, kullanım, uyarlama ve yeniden dağıtımına izin veren açık bir lisans altında yayımlanan, dijital veya başka herhangi bir ortamdaki öğretim, öğrenme ve araştırma materyalleri" olarak tanımlanmıştır (Huyen, 2021; UNESCO, 2019). Bunu takip eden çok sayıda uluslararası konferansta AEK, açık eğitime yönelik talebin çekirdeği olarak kabul edilmiştir (Zawacki-Richter vd., 2020).

21. yüzyılın en önemli öğretim biçimlerinden biri olduğu düşünülen (Shear, Means ve Lundh, 2015) AEK, eğitimin önündeki engelleri kaldırmada güvence ve açıklık sağlamaktadır (Clinton, 2019; Hakim, 2017). Nitekim AEK'nin arkasındaki temel amaç, dijital öğretim ve öğrenme kaynaklarını, genellikle Creative Commons (CC) lisanslarını kullanarak herhangi bir potansiyel kullanıcı için kısıtlama olmaksızın açık ve erişilebilir bir şekilde sunmaktır (Wiley ve Hilton, 2018). Bu doğrultuda Wiley (t.y.) AEK'lerin kullanımına ilişkin beş ilke ortaya koymuştur: (1) Tutma, her kişi yayınlanmış kaynağın kopyalarını indirme, saklama veya çoğaltma gibi yollarla yapma ve sahip olma hakkına sahiptir. (2) Tekrar kullanma, her kişi içeriği sınıflarda veya bir web sitesinde olduğu gibi farklı şekillerde kullanma hakkına sahiptir. (3) Tekrar gözden geçirme, her kişi içeriği gözden geçirme ve geliştirme hakkına sahiptir. (4) Tekrar karıştırma, her kişi orijinal içeriği başka içeriklerle birleştirerek yeni bir şey yaratma hakkına sahiptir ve (5) Tekrar dağıtım, her kişi orijinal, gözden geçirilmiş veya yeniden karıştırılmış içeriğin kopyalarını başkalarıyla paylaşma hakkına sahiptir. Bu beş ilkeye dayanarak, açıklık basit bir ikili seçimden (açık ve kapalı) ziyade bir sürekliliğin parçası olarak görülmektedir. Buradan hareketle AEK uygulamalarının, bağlantılı ve işbirliğine dayalı bilgiye erişmek için hızlı ve ücretsiz dağıtım sağlayan interneti kullanarak eğitim fırsatlarının genişletebileceği ve öğrenme materyallerinin sürdürülebilirliğinin artırılacağı düşünülmektedir.

AEK'nin sunduğu avantajlara ve uzun geçmişine rağmen, AEK'ye yönelik ifade edilen talep, dünya çapındaki eğitim uygulamalarında düşük çapta benimsenmesi ile çelişmektedir

(Mishra, 2017; Otto, 2019). En önemli sorun, AEK hakkındaki tartışmaların genellikle kavramsal düzeyde kalmasıdır. Farklı ülkelerde, özellikle üçüncü taraf finansmanına bağlı olan eğitim uygulamalarında AEK'yi uygulamak için yalnızca birkaç girişim mevcuttur (UNESCO IITE, 2019). Covid-19 salgını gibi son zamanlarda yaşanan olaylar, tüm eğitim sektörlerinde AEK'ye duyulan genel ihtiyacı ortaya koymuştur. Bu ihtiyacı ve eğilimi gözlemleyen birçok kurum, uygulayıcı ve eğitimci, geleneksel ders kitaplarına alternatif olarak AEK'yi yeni yeni keşfetmeye ve kullanmaya başlamaktadır (Atenas ve Havemann, 2014; Goodsett vd., 2016; Reed ve Jahre, 2019). Örneğin, AEK ile ilgili bir çalışmada öğretmenlerin %50'sinden fazlası henüz AEK'yi ve nasıl kullanabileceklerini bilmediklerini ifade etmiştir (Barneva vd., 2019). Bu noktada AEK ile ilgili çalışmaların ve uygulamaların mevcut durumu incelenerek AEK ile ilgili kapsamlı bir çerçeve ortaya konmasının bu olguya ilişkin tanınırlığı artıracığı; kurumlara, uygulayıcılara ve eğitimcilere alandaki eğilimlere ve eksikliklere ilişkin bir bakış açısı sunacağı düşünülmektedir.

Araştırma Sorunsalı

AEK'nin sağladığı bariz avantajlara rağmen, 2020 Educause Horizon Raporu'nda belirtildiği üzere, öğrencilerin yaklaşık %73'ü ve öğretim üyelerinin %56'sı AEK'yi hiç duymamıştır (Brown vd., 2020). Son üç yılda bu yüzdelerde iyileşmeler muhtemel olsa da araştırmacıların AEK ile ilgili güncel çalışmalar ortaya koyması literatüre katkı sağlayacak ve daha geniş kitlelerin AEK uygulamalarından haberdar olmasına yardımcı olacaktır. Bununla birlikte, son yıllarda gerçekleştirilen çalışmaları bir araya getirip araştırmacılara güncel ve kapsamlı bir çerçeve sunmak AEK ile ilgili eğilimleri ve eksiklikleri ortaya koyacaktır.

İlgili alanyazına bakıldığında, AEK bağlamında gerçekleştirilen çalışmaları bir araya getiren araştırmaların neredeyse hepsinin sadece araştırma makalelerini incelediği görülmektedir (Adil vd., 2022; Hylén, 2021; McGreal vd., 2015; Nugraha vd., 2021; Otto vd., 2021; Tlili vd., 2019; Meng vd., 2020; Zhang vd., 2020). Yalnızca iki çalışmada (Hilton III, 2020; Zancanaro vd., 2015) lisansüstü tez çalışmaları havuza dâhil edilmiş ancak tezler ayrı bir bağlamda ele alınmamıştır. Bu doğrultuda, araştırmacılara lisansüstü düzeyde AEK çalışmaları ile ilgili güncel ve kapsamlı bir çerçeve sunması ve gelecek araştırmalara ışık tutarak bir yol haritası oluşturmalarına yardımcı olması bağlamında, AEK uygulamalarına ilişkin gerçekleştirilen lisansüstü tez çalışmalarının incelenmesine ihtiyaç vardır.

Bu araştırmada, 2018-2023 yılları arasında AEK üzerine gerçekleştirilen yüksek lisans ve doktora tez çalışmalarındaki eğilimlerin incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın amacına ulaşmak için tez çalışmalarına ilişkin aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır:

- Tezlerin türlerine göre dağılımı nedir?
- Tezlerin yıllarına göre dağılımı nedir?
- Tezlerin araştırma amaçları nelerdir?
- Tezlerin araştırma yöntemine göre (nitel, nicel ve karma) dağılımı nasıldır?
- Tezlerin veri toplama araç ve tekniklerine göre dağılımı nasıldır?
- Tezlerin çalışma grupları kim/lerden oluşmaktadır?
- Tezlerde kullanılan çalışma gruplarının hacmi nasıldır?

Araştırma amacı kapsamında oluşturulan sorular, AEK ile ilgili tez çalışmalarına ilişkin kapsamlı bir çerçeve oluşturmada güncel alanyazında eksikliği hissedilen boyutlardan hareketle geliştirilmiştir. Lisansüstü tezlerin türlerine ve yıllara göre dağılımının incelenmesi alandaki genel eğilimi ortaya koyacaktır. Araştırma yöntemlerinin, veri toplama araçlarının ve çalışma gruplarının bu araştırma kapsamında sorgulanmasının gelecekte araştırma yapmayı planlayan araştırmacılara geniş bir anlayış perspektifi oluşturma, alandaki yönetsel eğilimi görme ve kavramsal boşluklar hakkında fikir üretme konusunda destek olacağı düşünülmektedir. Son olarak, tez çalışmalarının amaçların incelenmesinin lisansüstü düzeyde gerçekleştirilen AEK ile ilgili çalışmalarının kapsamına ilişkin genel bir çerçeve sunacağı düşünülmektedir.

İlgili Alanyazın

İlgili alanyazın incelendiğinde araştırmalarda farklı boyutlara odaklanıldığı görülmektedir. Bunlar; AEK eğilimleri (Hylén, 2021), AEK'nin potansiyel fırsat ve faydaları (McGreal vd., 2015), AEK'nin öğrenme çıktıları üzerindeki etkisi, maliyet boyutu ve zorlukları (Nugraha vd., 2021), AEK'de içerik oluşturma, yeniden kullanma ve düzenleme (Mikroyannidis, 2011) ve adaptasyon ve geliştirme (Tlili vd., 2020) şeklindedir. Bu noktada araştırmalarda AEK'lerin birçok farklı amaçlarla farklı yönetsel çerçevelerde incelendiği ve literatürde dağınık bir şekilde yer aldığı söylenebilir. Öte yandan sistematik tarama ve bibliyometrik haritalama yöntemleri ile yürütülen çalışmalar, söz konusu araştırmaların bir araya getirilerek bir bütün olarak incelenmesine olanak tanımaktadır.

Alanyazında bibliyometrik haritalama veya sistematik tarama yöntemleri ile AEK üzerine gerçekleştirilen çalışmaların incelendiği açık erişime sahip dokuz araştırma yer almaktadır. Çoğunlukla araştırma makalelerinin incelendiği bu araştırmalardan sadece iki tanesinde lisansüstü tez çalışmaları taramaya dâhil edilmiştir.

Zancanaro, Todesco ve Ramos (2015), AEK ile ilgili 544 yayını bibliyometrik haritalarken, AEK üzerine gerçekleştirilen geçmiş yıllardaki çalışmaları analiz ederek gelecekteki araştırmaların gelişim yönünü ve sonuçlarını keşfetmeyi amaçlayan Meng, Cui ve Wang (2020) toplamda 909 makaleyi sistematik tarama yöntemi ile incelemiştirler. Otto vd. (2021) ise, AEK üzerine gerçekleştirilen uluslararası ampirik araştırmaları analiz ederek alandaki eğilimleri ve boşlukları ortaya koymayı amaçlamışlardır.

Sistematik literatür taraması ile gerçekleştirilen başka bir çalışmada AEK'lerin faydaları ve zorluklarına odaklanılmıştır (Adil vd., 2022). Nughara vd. (2021), AEK uygulamasının öğrenme çıktıları üzerindeki etkisini, AEK'nin öğrenci maliyetleri üzerindeki etkisini ve AEK kullanma zorluklarını araştırmak için sistematik bir kütüphane taraması yürütmüş; Zhang vd. (2020) ise özellikle engelli öğrencilere atıfta bulunarak öğrenme erişilebilirliği için AEK ve Açık Eğitim Uygulamaları (AEU) ile ilgili yayınlanmış makaleleri incelemiştirler. Bir diğer çalışmada, yükseköğretim ortamlarında AEK ve öğrenci etkinliğini veya AEK kullanan üniversite öğrencilerinin ve/veya eğitmenlerin algılarını inceleyen çalışmalar ele alınmıştır (Hilton III, 2020).

Bir ülke bağlamındaki AEK çalışmalarını inceleyen iki farklı araştırmada ise, Afrika'da gerçekleştirilen AEK araştırmalarındaki eğilimleri, temaları ve kalıpları keşfetmek (Tlili vd., 2022) ve AEK ve AEU'nun Çin'deki durumunu araştırmak (Tlili vd., 2019) amacıyla sistematik tarama yöntemine başvurulmuştur. Bu araştırmalara ilişkin detaylı bilgiler Tablo 1'de sunulmuştur.

Tablo 1

İlgili alanyazında AEK üzerine yürütülen tarama çalışmaları

Yayımlandığı Yıl	Makalenin Adı	Yazar Bilgisi	Makalenin İçeriği	Analiz Edilen Yıllar	İncelenen Veri Tabanı ve İndeksler	İncelenen Çalışma Sayısı
2015	A Bibliometric Mapping of Open Educational Resources	Airton Zancanaro, José Leomar Todesco, Fernando Ramos	AEK ile ilgili yayınları haritalamak amaçlanmıştır.	2002-2013	Web of Science, Scopus ve OER Knowledge Cloud	544 makale, bildiri, rapor, kitap, kitap

						bölümü ve tez
2019	Open Educational Resources and Practices in China: A Systematic Literature Review	Ahmed Tlili, Ronghuai Huang, Ting-Wen Chang , Fabio Nascimbeni, Daniel Burgos	Çin'de AEK ve AEU'nun mevcut durumunu araştırmak için sistematik bir literatür taraması yürütülmüştür.	2007-2018	Taylor and Francis Online, IEEE Xplore Digital Library, ScienceDirect, Springer, Wiley Online Library ve ACM Digital Library	24 makale
2020	Accessibility within open educational resources and practices for disabled learners: a systematic literature review	Xiangling Zhang, Ahmed Tlili, Fabio Nascimbeni, Daniel Burgos, Ronghuai Huang, Ting-Wen Chang, Mohamed Jemni, Mohamed Koutheair Khribi	Özellikle engelli öğrencilere atıfta bulunarak öğrenme erişilebilirliği için AEK ve AEU ile ilgili yayınlanmış makalelere dayanan sistematik bir inceleme sunmaktadır.	2009-2019	ScienceDirect, Wiley Online Library, IEEE Xplore Digital Library, Core Collections of Web of Science, Taylor & Francis Online ve ResearchGate	31 makale
2020	Looking Back Before We Move Forward: A Systematic Review of Research on Open Educational Resources	Xiangyu Meng, Can Cui, Xiaochen Wang	Geçmiş yıllardaki akademik çalışmalarını gözden geçirerek ve analiz ederek gelecekteki araştırmaların gelişim yönünü ve sonuçlarını keşfetmek amaçlanmıştır.	2002-2019	Web of Science	909 makale
2020	Open educational resources, student efficacy, and user perceptions: a synthesis of research published between 2015 and 2018	John Hilton III	Yükseköğretim ortamlarında AEK ve öğrenci etkinliğini veya AEK kullanan üniversite öğrencilerinin ve/veya eğitmenlerin algılarını inceleyen çalışmaların sonuçları bir araya getirilmiştir.	2015-2019	Google Scholar ve Proquest Dissertations and Theses	29 makale ve tez
2021	Open Educational Resource	Hari Din Nugraha, Deny	AEK uygulamasının öğrenci öğrenme	2015-2020	Taylor and Francis databases, Sage,	134 makale

	(OER): Achievements, Costs, and Challenges?	Poniman Kosasih, Kasda, Syaeful Malik, R.A. Vesitara Kencanasari, Ahmad Satibi, Rian Oktariana Firmansyah, Noor Rian Fitriyanto	çıktıları üzerindeki etkisini, AEK'nin öğrenci maliyetleri üzerindeki etkisini ve AEK kullanma zorluklarını araştırmak için sistemik bir kütüphane taraması yapmak amaçlanmıştır.		Sciencedirect, Springer ve Google Scholar	
2021	Trends and Gaps in Empirical Research on Open Educational Resources (OER): A Systematic Mapping of the Literature from 2015 to 2019	Daniel Otto, Nadine Schroeder, Daniel Diekmann, Pia Sander	Alandaki eğilimleri ve boşlukları ortaya çıkarmak için AEK üzerine gerçekleştirilen uluslararası ampirik araştırmalar incelenmiştir.	2015-2020	Web of Science, Scopus ve ERIC.	272 makale
2022	Open education resources' benefits and challenges in the academic world: a systematic review	Hafiz Muhammad Adil, Shahbaz Ali, Mussarat Sultan, Murtaza Ashiq, Muhammad Rafiq	AEK'lerin faydaları ve zorluklarına odaklanarak literatürü sistemik olarak gözden geçirmek amaçlanmıştır.	2012-2021	Scopus, Web of Science, Google Scholar ve Pakistan National Digital Library (HEC- NDL)	21 makale
2022	Are we there yet? A systematic literature review of Open Educational Resources in Africa: A combined content and bibliometric Analysis	Ahmed Tlili, Fahriye Altinay, Ronghuai Huang, Zehra Altinay, Jako Olivier, Sanjaya Mishra, Mohamed Jemni, Daniel Burgos	İçerik ve bibliyometrik analiz kullanılarak Afrika'daki AEK araştırmalarındaki eğilimleri, temaları ve kalıpları keşfetmek için sistemik bir literatür taraması sunmaktadır.	2008-2021	Scopus, ScienceDirect ve Google Scholar	44 makale

Yöntem

Bu çalışmada, ProQuest veri tabanında 2018-2023 yılları arasında AEK üzerine gerçekleştirilen lisansüstü tezler analiz edilerek ilgili alandaki eğilimlerin incelenmesi amaçlanmaktadır. Bu amaç çerçevesinde çalışmada, sistematik tarama yöntemi kullanılmıştır. Sistematik tarama, alanında uzman kişiler tarafından araştırma eğilimlerini belirlemek için, o alanda yapılan çok sayıda çalışmanın incelenerek bulguların sistematik ve kapsamlı bir sentezinin ortaya konulmasıdır (Bellibaş ve Gümüş, 2018; Karaçam, 2014). Sistematik taramalar, seçim kriterlerinin belirlenmesi, ilgili çalışmalar için araştırma yapılması, eleştirel değerlendirme, veri analizi ve sentezinin gerçekleştirilmesi süreçlerini kapsamaktadır (Dybå ve Dingsøyr, 2008). Çalışmada incelenen tezlerin seçiminde, ProQuest veri tabanında 2018-2023 yılları arasında AEK üzerine gerçekleştirilen lisansüstü bir tez çalışması olması kriteri izlenmiştir. Yapılan araştırmalar sonucunda bu kritere uyan 47 lisansüstü tez çalışmasına ulaşılmış ve ilgili çalışmaların değerlendirilme ve analiz süreci gerçekleştirilmiştir.

Verilerin Toplanması

Araştırma kapsamında verilerin toplanması sürecinde aşağıdaki adımlar izlenmiştir. ProQuest veri tabanında gelişmiş arama kısmında;

- Tüm konular ve indeksleme kısmında "Open educational resources"
- Yayınlanma tarihi kısmında 2018 - 2023 yılları arasında
- Dil kısmında İngilizce ve Türkçe

seçenekleri seçilmiştir. Bu tarama işlemi 13.05.2023 tarihinde yapılmıştır. Tezlerin belirlenmesine yönelik ölçütlerin ProQuest veri tabanına göre formüle edilmiş hâli aşağıda verilmiştir:

```
subject("open educational resources") AND la.exact("Turkish" OR "English") AND  
pd(20180101-20231231)
```

Yapılan bu işlem sonucunda toplamda 65 teze ulaşılmıştır. Bunlardan 17 tanesi araştırmanın konusuyla direkt ilişkili olmadığı, 1 tanesi ise erişimi olmadığı için çıkarılmıştır. Bu işlem sonucunda araştırma kapsamında toplam 47 tez incelemeye alınmıştır.

Verilerin Analizi

Araştırmada elde edilen verilerin analizinde içerik analizi gerçekleştirilmiştir. Krippendorff, (2004) içerik analizini yazılı veya resimli metindeki mesajın nicelleştirilmesi şeklinde tanımlarken; Karasar (2009) ise metin, kitap gibi dokümanların belli özelliklerinin belirlenmesi amacıyla yapılan bir tür tarama olarak ele almıştır. Bu araştırmada da, çalışma grubunda yer alan tezler, 7 araştırma sorusuna göre incelenmiştir. Çalışmada elde edilen veriler MS Office Excel ortamında oluşturulan “AEK İnceleme Formu” altında toplanmıştır. Formda yer verilen tez türü, başlığı, yayın yılı, araştırma yöntemi, veri toplama aracı ve teknikleri, çalışma grupları, çalışma gruplarının hacmi ve araştırmanın amacı alanlarına ilgili veriler girilmiştir. Verilerin analizinde betimleyici istatistiklerden faydalanılmış ve analizler tablo ve grafiklerle görselleştirilmiştir.

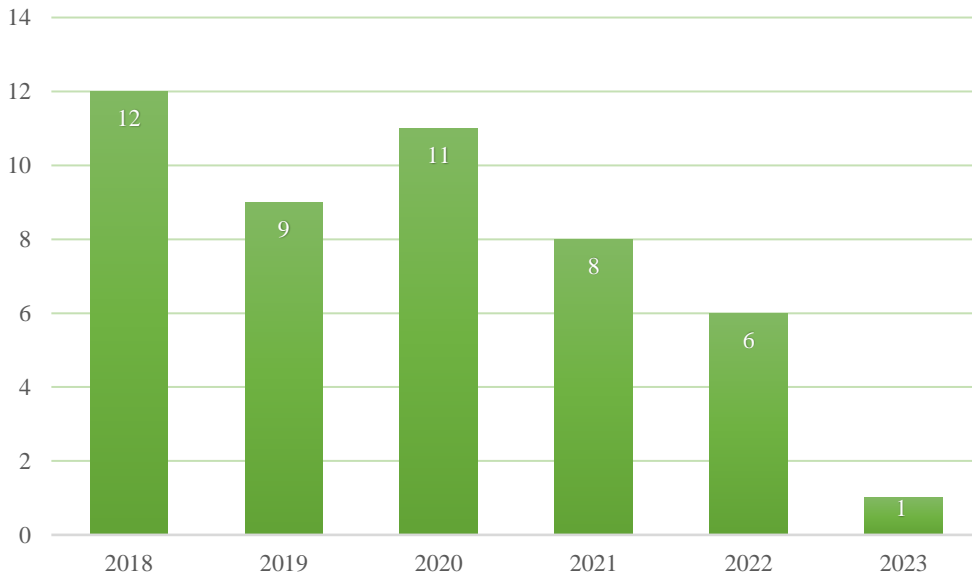
Araştırma sürecinde geçerlik ve güvenilirliğin sağlanması amacıyla çeşitli adımlar izlenmiştir. Araştırma sürecinin geçerli ve doğru adımlarla yürütülmesine odaklanan iç geçerlilik kapsamında, verilerin toplanması ve analizinde izlenen adımlar detaylı şekilde belirtilmiştir. Araştırma sonuçlarının genellenebilirliğine ilişkin olan dış geçerlik açısından ise incelenen tezler literatür ile karşılaştırıldığında yakın düzeyde genellenebilirlik olduğu görülmektedir. Araştırma sonuçlarının tekrar edilebilirliğine ilişkin olan güvenilirlik kapsamında ise çalışmadaki tezler ön inceleme kapsamında araştırmacılar tarafından incelenmiş puanlayıcılar arası tutarlılık düzeyi yüksek çıkmıştır.

Bulgular ve Yorumlar

Bu araştırma kapsamında, 2018-2023 yılları arasında yayınlanan AEK ile ilgili 41’i doktora tezi ve 6’sı yüksek lisans tezi olmak üzere toplam 47 tez çalışmasına ulaşılmıştır. Tez türlerinin dağılımında, ilgili alanda gerçekleştirilen doktora tezlerinin sayısının yüksek lisans tezlerinden oldukça fazla olması ve son beş yılda AEK’lerin sadece 6 yüksek lisans tezi çalışmasına konu olması dikkat çekmektedir.

Tezlerin yıllara göre dağılımına ilişkin grafiğe Şekil 1’de yer verilmiştir. Tezlerin yıllar içerisindeki dağılımı incelendiğinde, tez çalışmalarının en çok 2018 yılında gerçekleştirildiği görülmektedir. Bununla birlikte, AEK ile ilgili lisansüstü düzeyde gerçekleştirilen çalışmaların 2020 yılına kadar belirli düzeyde ilerlediği ancak 2021 ve 2022 yıllarında tez sayısında bir azalma olduğu söylenebilir. Henüz ilk yarısının içinde bulunduğumuz 2023 yılında sadece 1

tez çalışmasının yayınlanması olağan bir durumdur. Benzer şekilde, Hilton III (2020) AEK'yi ve yükseköğretim ortamlarında öğrenci yeterliliğini veya AEK'yi kullanmış olan üniversite öğrencilerinin ve/veya öğretmenlerin algılarını inceleyen araştırmaların sonuçlarını sentezlediği çalışmada, ilgili alanlarda en çok 2017 ve 2018 yıllarında çalışmalar yürütüldüğünü gözlemlemiştir. 2012-2021 yılları arasında yayınlanan AEK ile ilgili araştırma makalelerinin sistematik literatür taraması ile incelendiği bir başka çalışmada ise, makalelerin çoğunun 2020 yılında yayınlandığı görülmüştür (Adil vd., 2022).

Şekil 1. AEK ile ilgili tezlerin yıllara göre dağılımı

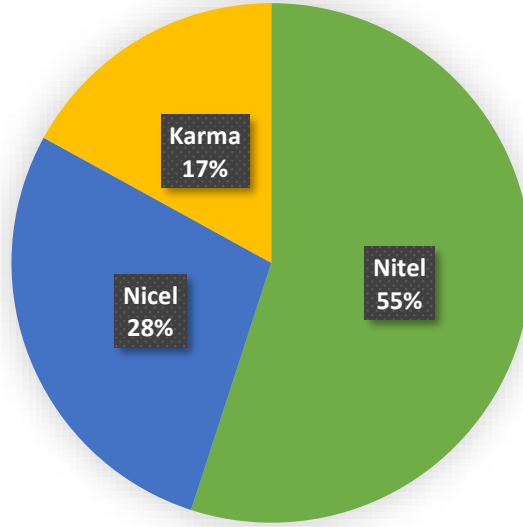
AEK ile ilgili tez çalışmalarının amaçlarına Tablo 2’de yer verilmiştir. İncelenen tezlerin bazıları birden fazla amaca sahip olduğundan tabloda verilen araştırma amaçlarının sayısının tamamı tez sayısının toplamından fazladır. Tablo 2’ye bakıldığında tezlerin en çok “Öğretmen/Akademisyenlerin AEK kullanımına ilişkin görüşlerini saptamak” (f=10) ve “AEK'nin etkililiğini belirlemek” (f=5) amaçları çerçevesinde yürütüldüğü belirlenmiştir. Bununla birlikte, 2 tezde amaç belirtilmemiştir. Araştırma bulgusu ile paralel olarak Otto vd. (2021), çalışmalarında AEK ile ilgili makalelerin odak noktasının en çok öğrenenlerin ve öğretmenlerin görüşleri olduğu sonucuna ulaşımlardır.

AEK ile ilgili tez çalışmalarında kullanılan yöntemlerin dağılımına bakıldığında tezlerin %56'sında nitel (f=26), %28'inde nicel (f=13) ve %17'sinde (f=8) karma araştırma yöntemlerinin kullanıldığı görülmektedir (Şekil 2). Bu bulgular, AEK konulu tezlerde ağırlıklı olarak nitel araştırma metodolojisinin temel alındığını göstermektedir. Öte yandan ilgili alanyazında, 2012-2021 yılları arasındaki AEK'lerin faydaları ve zorlukları üzerine gerçekleştirilen araştırma makalelerinin sistematik tarama yöntemi ile incelendiği bir çalışmada, makalelerin çoğunun nicel yöntem yaklaşımı ile yürütüldüğü sonucuna ulaşılmıştır (Adil vd., 2022). Benzer şekilde, Otto vd. (2021) alandaki eğilimleri ve eksiklikleri ortaya koymak amacıyla 2015-2019 yılları arasında yayınlanan araştırma makalelerini inceledikleri çalışmalarında, makalelerde çoğunlukla nicel yöntem yaklaşımının uygulandığını, nitel yöntem ve karma yöntem çalışmalarının küçük bir paya sahip olduğunu belirtmişlerdir. Diğer taraftan Afrika'da AEK üzerine gerçekleştirilen araştırma makalelerinin incelendiği bir başka çalışmada ise çoğunlukla nitel araştırma yöntemlerinin kullanıldığı görülmüştür (Tlili vd., 2022). Bu noktada AEK ile ilgili lisansüstü tez çalışmalarında ağırlıklı olarak kullanılan nitel araştırma yöntemlerine ilişkin araştırma bulgusu, araştırma makalelerinin incelendiği çalışmalardan elde edilen bazı bulgulardan farklılık gösterirken Tlili vd.'nin (2022) ulaştığı araştırma bulgusu ile paralellik göstermektedir. Buradan hareketle AEK ile ilgili lisansüstü tez çalışmalarında nitel araştırma yöntemlerinin kullanımına yönelik bir eğilim olduğu söylenebilir.

Tablo 2

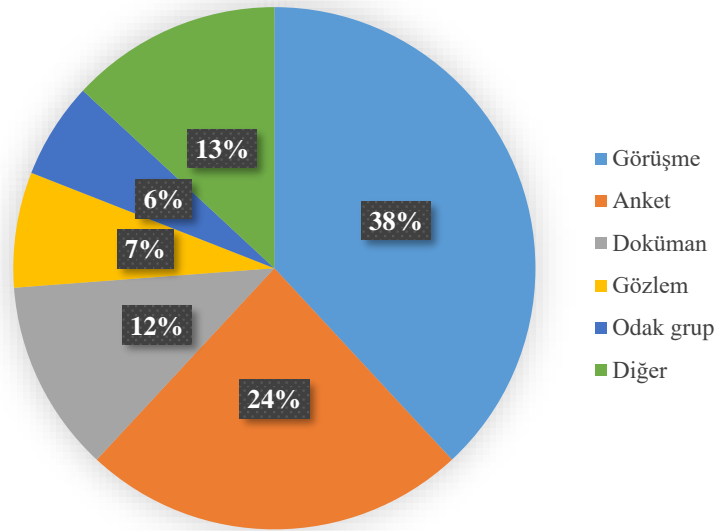
AEK ile ilgili tezlerin amaçları

	f
Öğretmen/Akademisyenlerin AEK kullanımına ilişkin görüşlerini saptamak	10
AEK'nin etkililiğini belirlemek	5
Öğretmen/akademisyenlerin AEK tercih etme sebeplerini belirlemek	4
AEK kullanımına yönelik fakültenin algısını belirlemek	4
AEK tasarlamak ve geliştirmek	4
Öğrencilerin AEK kullanımına yönelik deneyim ve tercihlerini belirlemek	3
AEK kullanımına yönelik öğrencilerin algılarını belirlemek	3
Belirtilmemiş	2
Diğer	12
Toplam	54

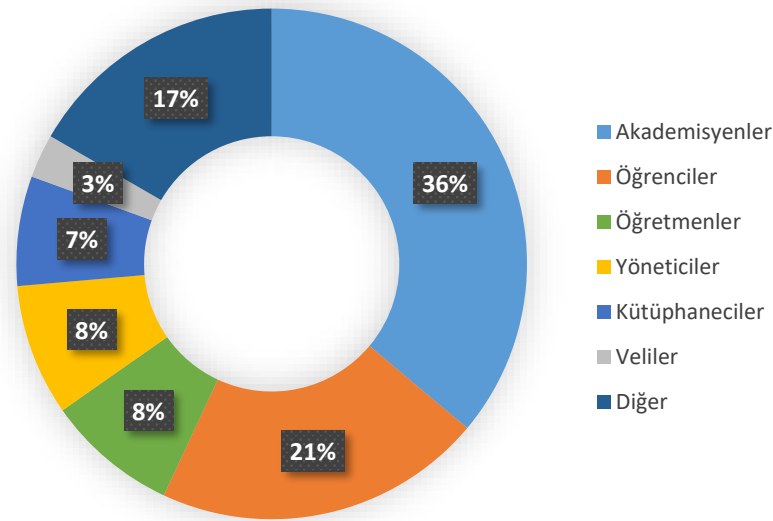
Şekil 2. AEK ile ilgili tezlerin yöntemlerine göre dağılımı

Şekil 3'te AEK ile ilgili tezlerde kullanılan veri toplama araç ve tekniklerine yer verilmiştir. İncelenen tezlerin 29'unda bir veri toplama aracı veya tekniği kullanılırken 18'inde iki veya daha fazla veri toplama aracı veya tekniği kullanılmıştır. Bu sebeple verilen veri toplama yöntemlerinin sayısının tamamı tez sayısının toplamından fazladır. Buna göre, tezlerde en fazla kullanılan veri toplama araç ve tekniklerinin görüşme (f=32) ve anket (f=20) olduğu görülmektedir. Bunları sırasıyla diğer veri toplama yöntemleri (f=11), dokümanlar (f=10), gözlemler (f=5) ve odak grup çalışmaları (f=5) izlemektedir. İlgili tezlerde çoğunlukla nitel araştırma yöntemleri kullanıldığından, en çok görüşme tekniğinin kullanılması ve diğer veri toplama yöntemlerinin çoğunun nitel yaklaşımlarla ilişkili olması beklenen bir durumdur. Öte yandan, alanyazındaki AEK ile ilgili sistematik tarama çalışmalarında da benzer şekilde çoğunlukla anket ve görüşme tekniklerinin kullanıldığı görülmektedir (Otto vd., 2021; Tlili vd., 2022). Bu bağlamda veri toplama araçlarına ilişkin araştırma bulgusunun alanyazındaki bulgular ile benzerlik gösterdiği söylenebilir.

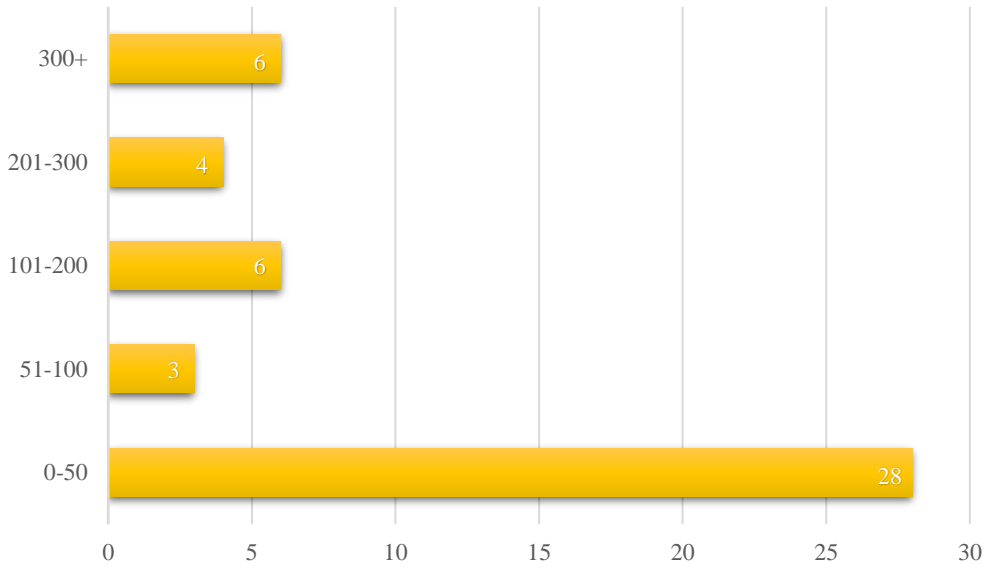
Şekil 3. AEK ile ilgili tezlerde kullanılan veri toplama araç ve teknikleri

Araştırma kapsamında incelenen tezlerde kullanılan çalışma grupları Şekil 4'te sunulmuştur. Tezlerin 34'ünde bir, 13'ünde ise 2 veya daha fazla çalışma grubu ile çalışılmasından dolayı toplam çalışma gruplarının sayısı toplam tez sayısından fazladır. İlgili şekil incelendiğinde çalışma grubu olarak en çok hedeflenen grubun akademisyenlerden (f=26) oluştuğu görülmektedir. Akademisyenleri sırasıyla öğrenciler (f=15), diğer katılımcılar (f=12), öğretmenler (f=6), yöneticiler (f=6), kütüphaneciler (f=5) ve veliler (f=2) takip etmektedir. Benzer şekilde, Hilton III (2020) ve Adil vd. (2022) AEK ile ilgili çalışmalarda çalışma gruplarının çoğunlukla akademisyenler ve öğrencilerden oluştuğunu gözlemlemiştir. Bu anlamda çalışma gruplarına ilişkin araştırma bulgusunun, alanyazınla paralellik gösterdiği söylenebilir.

Şekil 4. AEK ile ilgili tezlerin çalışma grupları

AEK ile ilgili tezlerde kullanılan çalışma gruplarının hacmi incelendiğinde ise, en çok 0-50 arasındaki çalışma grubu hacmi ($f=28$) tercih edildiği görülmektedir (Şekil 5). Tezlerdeki araştırma yöntemlerinin %56'sını nitel araştırmalar oluşturduğu için en fazla tercih edilen hacmin 0-50 aralığında olması beklenen bir bulgudur. Bununla birlikte, altışar tez 101-200 ve 301 ve üstü çalışma grubu hacmine sahiptir. İncelenen tezlerin 4'ünde 201-300, 3'ünde ise 51-100 arası katılımcı sayısından oluşan çalışma gruplarından veri toplanmıştır. Öte yandan çalışma grubu hacmi 300 ve üzeri olan tez çalışmalarından 3'ü, 1000'in üzerinde katılımcıya sahiptir. Bu bulgular ilgili alanyazındaki çalışmalar ile karşılaştırıldığında, Tlili vd.'nin (2022) inceledikleri makalelerin benzer şekilde %80'inden fazlasının sınırlı bir çalışma grubu hacmine (50'den az katılımcı) sahip olduğu görülmektedir. Buna ek olarak bir başka çalışmada, maksimum 1239 katılımcıdan oluşan çalışma grubu hacmine rastlanmıştır (Adil vd., 2022).

Şekil 5. AEK ile ilgili tezlerin çalışma grupları hacmi

Sonuçlar

Bu çalışma kapsamında, ProQuest veri tabanındaki Açık Eğitim Kaynakları (AEK) konulu tezlerle ilişkin bir sistematik tarama çalışması yürütülmüştür. AEK'lere yönelik güncel eğilimlerin incelenmesi amaçlandığı için araştırmaya 2018- 2023 yılları arasında yayımlanan tezler dâhil edilmiştir. Bu amaç çerçevesinde tezlerin yıllarına, türlerine, araştırma yöntemlerine, veri toplama araç ve tekniklerine, çalışma gruplarına, çalışma grupları hacimlerine ve amaçlarına yönelik içerik analizi gerçekleştirilmiştir. Çalışmada AEK ile ilgili tez çalışmalarının yıllar içerisinde göreceli olarak azaldığı sonucuna ulaşılmıştır. Bununla birlikte, ilgili alanda gerçekleştirilen doktora tezlerinin sayısının yüksek lisans tezlerinden oldukça fazla olduğu ve son beş yılda AEK'lerin sadece 6 yüksek lisans tezi çalışmasına konu olduğu görülmüştür. Öte yandan araştırma kapsamında incelenen tezlerin yöntemsel açıdan elde edilen sonuçlarına göre, nitel araştırma metodolojisinin diğer yöntemsel araştırma metodolojilerine kıyasla daha fazla olduğu dikkat çekmektedir. Tezlerde en fazla kullanılan veri toplama araç ve tekniklerinin ise görüşme ve anket olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Çalışma grubu olarak en çok hedeflenen grubun akademisyenlerden oluştuğu; akademisyenleri sırasıyla öğrenciler, öğretmenler, yöneticiler, kütüphaneciler ve velilerin takip ettiği görülmüştür. AEK ile ilgili tezlerde kullanılan çalışma gruplarının hacimleri incelendiğinde ise, en çok 0-50 aralığının tercih edildiği sonucuna ulaşılmıştır. Son olarak, tezlerin en çok “öğretmen/akademisyenlerin AEK kullanımına ilişkin görüşlerini saptamak”, “AEK

kullanımına yönelik öğrencilerin algılarını belirlemek” ve “AEK'nin etkililiğini belirlemek” amaçları çerçevesinde yürütüldüğü belirlenmiştir.

Öneriler

Araştırma kapsamında elde edilen bulgulardan ve sınırlılıklardan yola çıkılarak oluşturulan öneriler aşağıda sıralanmıştır:

- AEK ile ilgili 2018 ile 2023 yılları arasında yapılan lisansüstü tezlerde ağırlıklı olarak nitel araştırma metodolojisinden yararlanıldığı, bunu nicel araştırma metodolojisinin takip ettiği tespit edilmiştir. Bu doğrultuda lisansüstü düzeyde AEK'yi hem nicel hem de nitel yaklaşımlarla derinlemesine incelemeyi mümkün kılan karma yöntem araştırmalarının sayısının artırılması teşvik edilebilir.
- AEK ile ilgili tezlerde en çok kullanılan veri toplama araç ve tekniklerinin görüşme ve anket olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bununla birlikte tezlerde genellikle algı, görüş ve tutumlar incelenmiştir. Gelecek çalışmalarda farklı veri toplama yöntemleri ile AEK'ye ilişkin farklı bağlamlar incelenebilir.
- Çalışma kapsamında incelenen AEK ile ilgili tezlerde veriler genellikle yükseköğretim kurumlarından toplanmıştır. Gelecek araştırmalarda diğer eğitim kurumlarından elde edilen veriler incelenerek farklı kurumlardaki AEK uygulamaları hakkında değerlendirmeler yapılabilir.
- Çalışmada ProQuest veri tabanında yer alan tezler incelemeye tabi tutulmuştur. Gelecek araştırmalarda YÖK Tez veri tabanı kullanılarak AEK üzerine gerçekleştirilen tez çalışmaları incelenebilir.
- Bu araştırmada sadece İngilizce ve Türkçe dillerinde yazılan tezler incelenmiştir. Diğer dillerde yazılan tezlerin gelecek araştırmalara dâhil edilmesi, dünya genelindeki AEK kullanımını anlamak, karşılaştırmak ve iyileştirmek için araştırmacılara rehberlik edebilir.

Kaynakça

- Adil, H. M., Ali, S., Sultan, M., Ashiq, M., ve Rafiq, M. (2022). Open education resources' benefits and challenges in the academic world: a systematic review. *Global Knowledge, Memory and Communication*, (ahead-of-print). <https://doi.org/10.1108/GKMC-02-2022-0049>
- Atenas, J., ve Havemann, L. (2014). Questions of quality in repositories of open educational resources: a literature review. *Research in Learning Technology*, 22, 20889. <https://doi.org/10.3402/rlt.v22.20889>
- Barneva, R. P., Brimkov, V. E., Gelsomini, F., Kanev, K., ve Walters, L. (2019). Integrating open educational resources into undergraduate business courses. *Journal of Educational Technology Systems*, 47(3), 337–358. <https://doi.org/10.1177/0047239518818406>
- Bellibaş, M. Ş., ve Gümüş, S. (2018). Eğitim yönetiminde sistematik derleme çalışmaları. K. Beycioğlu, N. Özer ve Y. Kondakçı (Eds.), *Eğitim yönetiminde Araştırma* içinde (ss. 505-509). PEGEM Akademi.
- Bissell, A. N. (2009). Permission granted: open licensing for educational resources. *Open Learning: The Journal of Open, Distance and e-Learning*, 24(1), 97-106. <https://doi.org/10.1080/02680510802627886>
- Brown, M., McCormack, M., Reeves, J., Brook, D. C., Grajek, S., Alexander, B., ... ve Weber, N. (2020). *2020 educause horizon report teaching and learning edition* (ss. 2-58). Educause.
- Clinton, V. (2019). Cost , Outcomes , Use , and Perceptions of Open Educational Resources in Psychology : A Narrative Review of the Literature. *Psychology Learning & Teaching*, 18(1), 4–20. <https://doi.org/10.1177/1475725718799511>
- Dybå, T. ve Dingsøyr, T. (2008). Empirical studies of agile software development: A systematic review. *Information and Software Technology*, 50(9-10), 833-859.
- Goodsett, M., Loomis, B., Miles, M., Goodsett, M., Loomis, B., ve Miles, M. (2016). Leading campus OER initiatives through library – faculty collaboration. *College & Undergraduate Libraries*, 23(3), 335–342. <https://doi.org/10.1080/10691316.2016.1206328>

- Hakim, S. (2017). Supporting access to open education resources and massive open online courses for high school students of New Zealand. *E-Learning and Digital Media*, 1–14.
- Hilton III, J. (2020). Open educational resources, student efficacy, and user perceptions: a synthesis of research published between 2015 and 2018. *Educational Technology Research and Development*, 68(3), 853-876. <https://doi.org/10.1007/s11423-019-09700-4>
- Hylén, J. (2021). Open educational resources: opportunities and challenges. Erişim adresi: www.knowledgeall.com/files/Additional_Readings-Consolidated.pdf
- Karaçam, Z. (2014). Sistemantik derleme metodolojisi: Sistemantik derleme hazırlamak için bir rehber. *Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Elektronik Dergisi*, 6(1), 26-33. Erişim adresi: <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/753523>
- Karasar, N. (2009). Bilimsel Araştırma Yöntemi. (19. baskı). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Krippendorff, K. (2004). Content Analysis: An introduction to its methodology. Sage.
- Kurşun, E. (2020). Açık Eğitim Kaynakları. K. Çağıltay ve Y. Göktaş (Eds.), *Öğretim Teknolojilerinin Temelleri Teoriler, Araştırmalar, Eğilimler* içinde (ss. 667-682). Ankara: Pegem Akademi.
- McGreal, R., Anderson, T., ve Conrad, D. (2015). Open educational resources in Canada. *The International Review of Research in Open and Distributed Learning*, 16(5). <https://doi.org/10.19173/irrodl.v16i5.2404>
- Meng, X., Cui, C., ve Wang, X. (2020). Looking Back Before We Move Forward: A Systematic Review of Research on Open Educational Resources. *2020 Ninth International Conference of Educational Innovation through Technology (EITT)* içinde (ss. 92-96). IEEE.
- Mikroyannidis, A. (2011). Supporting self-regulated learning within a personal learning environment: The OpenLearn case study. *2011 IEEE 11th International Conference on Advanced Learning Technologies* içinde (ss. 607-608). IEEE.
- Mishra, S. (2017). Open educational resources: removing barriers from within. *Distance Education*, 38(3), 369-380. <https://doi.org/10.1080/01587919.2017.1369350>

- Nugraha, H. D., Kosasih, D. P., Kasda, K., Malik, S., Kencanasari, R. V., Satibi, A., ... ve Fitriyanto, N. R. (2021). Open Educational Resource (OER): Achievements, Costs, and Challenges?. *INVOTEC*, 17(1), 22-36.
- Otto, D. (2019). Adoption and diffusion of open educational resources (OER) in education: A meta-analysis of 25 OER-projects. *International Review of Research in Open and Distance Learning*, 20(5), 122-140. <https://doi.org/10.19173/irrodl.v20i5.4472>
- Otto, D., Schroeder, N., Diekmann, D., ve Sander, P. (2021). Trends and gaps in empirical research on open educational resources (OER): A systematic mapping of the literature from 2015 to 2019. *Contemporary Educational Technology*, 13(4), ep325. <https://doi.org/10.30935/cedtech/11145>
- Reed, J. B., ve Jahre, B. (2019). Reviewing the Current State of Library Support for Open Educational Resources. *Collection Management*, 44(2-4), 232-243. <https://doi.org/10.1080/01462679.2019.1588181>
- Shear, L., Means, B., ve Lundh, P. (2015). *Research on Open: OER Research Hub Review and Futures for Research on OER*. Menlo Park, CA: SRI International.
- Tlili, A., Huang, R., Chang, T. W., Nascimbeni, F., ve Burgos, D. (2019). Open educational resources and practices in China: A systematic literature review. *Sustainability*, 11(18), 4867. <https://doi.org/10.3390/su11184867>
- Tlili A, Altinay F, Huang R, Altinay Z, Olivier J, Mishra S, ... ve Burgos, D. (2022). Are we there yet? A systematic literature review of Open Educational Resources in Africa: A combined content and bibliometric analysis. *PLoS ONE*, 17(1): e0262615. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0262615>
- UNESCO. (2019). Open educational resources (OER): UNESCO recommendation on OER. Erişim adresi: <https://en.unesco.org/themes/buildingknowledge-societies/oer/recommendation>
- UNESCO IITE. (2019). Understanding the Impact of OER: Achievements and Challenges. Erişim adresi: <https://iite.unesco.org/publications/understanding-the-impact-of-oer-achievements-and-challenges/>
- Wiley, D. A. (t.y.). Defining the “open” in open content and open educational resources. Erişim adresi: <http://opencontent.org/definition/>

- Wiley, D. A., ve Hilton, J. (2018). Defining OER-enabled pedagogy. *International Review of Research in Open and Distance Learning*, 19(4), 133-147. <https://doi.org/10.19173/irrodl.v19i4.3601>
- Zancanaro, A., Todesco, J. L., ve Ramos, F. (2015). A bibliometric mapping of open educational resources. *International Review of Research in Open and Distributed Learning*, 16(1), 1-23. <https://doi.org/10.19173/irrodl.v16i1.1960>
- Zhang, X., Tlili, A., Nascimbeni, F., Burgos, D., Huang, R., Chang, T. W., ... ve Khribi, M. K. (2020). Accessibility within open educational resources and practices for disabled learners: A systematic literature review. *Smart Learning Environments*, 7, 1-19. <https://doi.org/10.1186/s40561-019-0113-2>
- Zawacki-Richter, O., Conrad, D., Bozkurt, A., Aydin, C. H., Bedenlier, S., Jung, I., ... ve Kerres, M. (2020). Elements of open education: An invitation to future research. *International Review of Research in Open and Distributed Learning*, 21(3), 319-334. <https://doi.org/10.19173/irrodl.v21i3.4659>

Yazarlar Hakkında

İrem DEMİRBAĞ

İrem DEMİRBAĞ, lisans eğitimini 2015 yılında Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi İngilizce Öğretmenliği programında, yüksek lisans eğitimini ise 2022 yılında Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Uzaktan Eğitim Anabilim Dalı'nda tamamlamıştır. Şu an Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Uzaktan Eğitim Anabilim Dalı'nda doktora eğitimine devam etmektedir. 2015-2021 yılları arasında özel eğitim kurumlarında İngilizce Öğretmeni olarak görev alan Demirbağ, 2022 yılından beri Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı bir Anadolu Lisesinde öğretmenlik kariyerine devam etmektedir. İlgi alanları arasında yabancı dil öğretimi, açık ve uzaktan öğrenme ortamları, öğretim tasarımı ve yapay zeka teknolojileri yer almaktadır.

Eposta: ir.demirbag@gmail.com / iremdemirbag@anadolu.edu.tr

URL: https://scholar.google.com/scholar?hl=tr&as_sdt=0%2C5&q=irem+demirba%C4%9F&oq=i

Buket KEMER

Buket KEMER, Lisansını 2017 yılında Boğaziçi Üniversitesi Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik (PDR), yüksek lisansını ise 2020 yılında Gazi Üniversitesi Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme alanında tamamlamıştır. Şu anda eğitimine Anadolu Üniversitesi Uzaktan Eğitim'de doktora eğitimine devam etmektedir. 2020 yılından beri İstanbul Üniversitesi Açık ve Uzaktan Eğitim Fakültesi'nde öğretim görevlisi olarak çalışmaktadır.

Eposta: buketkemer94@gmail.com / buketkemer@anadolu.edu.tr

URL: <https://avesis.istanbul.edu.tr/buket.kemer/egitim>

Özlem ÇELİK

Özlem ÇELİK, lisans eğitimini 2004 yılında Hacettepe Üniversitesi İngilizce Mütercim-Tercümanlık programında, yüksek lisans eğitimini ise 2007 yılında Bilkent Üniversitesi MA TEFL programında tamamlamıştır. Şu an Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Uzaktan Eğitim Anabilim Dalı'nda doktora eğitimine devam etmektedir. Anadolu Üniversitesi YDYO'da uzun yıllar İngilizce Hazırlık programında öğretim görevlisi olarak çalışmış ve 2011-2012 akademik yılında Fulbright FLTA bursuyla Amerika'da bir devlet üniversitesinde Türkçe öğretmiştir. 2021-2022 akademik yılından beri Anadolu TÖMER'de öğretim görevlisi olarak çalışmaktadır. İlgi alanları arasında yabancı dil olarak Türkçe öğretimi, öğrenme tasarımı ve motivasyon yer almaktadır.

Eposta: okaya2@anadolu.edu.tr

URL: <https://avesis.anadolu.edu.tr/okaya2>